

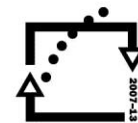
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lesní hospodářská evidence

**Hospodářská informatika
(HIHFL, HINFK)**

Připravil: Ing. Tomáš Badal

Osnova výkonů

- představuje uspořádání výkonů
- vazba na účetní osnovu účetní jednotky
(nákladové a výnosové druhy – představitelem druhového členění nákladů a výnosů)
- bez použití soustavy výkonů by v lesnictví byla praktická schopnost plánovat
  - náklady na konkrétní výrobu
  - a konkrétní zdroje výnosů,téměř nemožná.

Výkon

- je v zásadě charakterizován druhem a způsobem provedení práce, nebo podmínkami za nichž práce probíhá, nebo subjektem který ji provádí (uskutečňuje), a jejich kombinací,
- je nejčastěji používanou jednotkou praktikovanou v osnově výkonů, která v LH funguje jako jednotka na niž je kalkulováno (výnosové kalkulace, nákladové kalkulace),
  - je funkční tehdy, jestliže kalkulace plánové mají v praxi šanci se jen nepatrně odlišovat od kalkulací skutečných. Podmínkou je že obě kalkulace probíhají za stejných nebo blízkých výrobních podmínek.
- je jednotkou která vždy přísluší pouze do jedné z činností z nichž se osnova výkonů (OV) skládá,
- je představitelem účelového (důvodového) členění nákladů nebo výnosů.

Výkonové normy

stanovují technicky a ekonomicky zdůvodněnou spotřebu

- času na jednotku výroby nebo výkonu – *norma času*
nebo
- množství výrobků za jednotku času – *norma množství*

Norma času – vyjadřuje potřebný pracovní čas na vykonání měřitelné jednotky práce.

Obvykle se vyjadřuje jako *základní normočas* (*zákl. normativní čas*) v tzv. *normohodinách*.

Další *normativy času* (*úpravy normativu času*) – představují další dílčí měřitelné úpravy času.

Osnova výkonů – se skládá z činností do nichž jsou jednotlivé výkony přiřazovány podle alespoň dvou kritérií, z nichž nejméně jedno je technické (výrobní, praktické) a druhé ekonomické.

Činnost pěstební

- probíhá výhradně v lesních porostech,
- patří do ní všechny výkony které souvisejí s obnovou, zajištěním a výchovou porostů prořezávkami, tedy zásahy které je vlastník povinen podle ustanovení Zákona vykonat,
- začíná prvními zásahy konanými ve prospěch následného porostu (vyklizení klestu po obnovní těžbě, příprava půdy, likvidace spodní etáže nevhodné pro přirozenou obnovu) až do doby, kdy z výchovného zásahu napadá evidenčně nezanedbatelné množství hmoty hroubí,
- ekonomickou charakteristikou je, že hospodářský výsledek (HV) výkonu je vždy záporný, náklady buď převládají, nebo výnosy zcela chybí,

Parametrizace výpočtu nákladů

- *Pěstební činnost*
  - zvolená technologie,
  - druh sazenice,
  - výška sazenice,
  - spon sazenic,
  - vzdálenost sazenic v řádku (obalovaná sadba),
  - počet sazenic,
  - mocnost drnu,
  - rozpojitelnost zeminy,
  - výškový vzrůst buřeně,

- viditelnost sazenic,
- způsob a druh výběru (prořezávky),
- vzrůstový stupeň a hmotnatost těžného stromu (likvidace klestu),
  - terén (překážky, únosnost, sklon, příměs křovité a velmi husté buřeně),
  - klima (mráz, horko, déšť, sníh),
  - odchylky od standardního průběhu zvolené technologie (počínaje např. zarostlým klestem v trávě, přes přecházení na delší vzdálenosti, konče stářím porostu a jeho zakmeněním, ...),
  - mimořádné vlastnosti pracovního předmětu (odstraňování mimořádně předrostlých jedinců,...).

Činnost těžební

- probíhá převážně v lesních porostech,
- její počátek je tam, kde končí činnost pěstební, při výrobě hroubí. Až na výjimky obsahuje výkony, jejichž měrnou jednotkou je 1 m³ dříví (myslí se hroubí, na slabém konci 7 cm bez kůry),
  - výjimku tvoří oprava a údržba cest a svážnic, které však převážně, nebo téměř výhradně slouží k odvozu dříví, což je výkon navýsost těžební,
- jako jedna z mála činností obsahuje výkon ve kterém významně převládají výnosy, výnosy za prodej (realizaci) dříví,
  - z výše uvedeného důvodu je její ekonomickou charakteristikou a také podmínkou, že její HV je významně kladný. Je zdrojem financování zejména pěstební činnosti.

Parametrizace výpočtu nákladů

- *Těžební činnost*
  - zvolená technologie, resp. vyráběný sortiment,
  - druh použitého pracovního prostředku,
  - vzrůstový stupeň (resp. bonitní stupeň),
  - druh dřeviny,
  - hmotnatost těženého kmene,
  - hmotnatost přibližovaného kmene,
  - přibližovací vzdálenost,

- terén (sklon, adheze, únosnost, překážky, hustá souvislá buřeň),
- klima (déšť, sníh, mráz),
- odchylky od standardního průběhu zvolené technologie (probírkové porosty, roztroušené kmeny, nahodilé těžby, lapáky, vývraty, kalamitní těžba, přehoustlé mladé porosty,...),
- mimořádné vlastnosti pracovního předmětu (souše, hluboké zavětvení, hniloba, nakloněné stromy,...),

Činnost jiná (lesní)

- probíhá převážně v lesních porostech,
- je velmi podobná pěstební činnosti, věcně často pěstební činnosti slouží,
- ekonomickou charakteristikou je, že její HV musí být kladný, protože jinak její provozování ztrácí smysl. Práci má dělat ten kdo to umí – kdo to umí tak aby na ní vydělal.

Činnosti ostatní (jedna nebo i více)

- zpravidla neprobíhá v lesních porostech,
- může obsahovat jakékoliv činnosti, které organizace technicky, odborně a kvalifikovaně zvládá, za podmínky že
  - její HV musí být kladný !

Činnost provoz vlastních prostředků

- týká se výhradně vlastních prostředků, tj. strojů jejichž je organizace vlastníkem. To se pozná podle skutečnosti, že si oprávněně účtuje jejich odpisy do nákladů. Tato charakteristika je důležitá i proto, že jsou dnes uplatňovány různé formy dynamizace jejich využití, například pronájem vlastním pracovníkům,
- ekonomická charakteristika je zásadně odlišná od ostatních činností, protože HV všech výkonů této činnosti musí být nulový ($HV = 0$). Toho stavu se dosáhne tzv. rozpouštěním nákladů

Rozpočet

- Plánování
- dlouhodobé – LHP, LHO
- střednědobé – roční plány organizace – rozpočty (vznikají rozpočetnictvím)
- krátkodobé – jarní zalesňování, dodávky dříví dle „Q“

Příklad sestavení výhledového plánu těžeb PÚ do 40 let na decennium 2004 až 2013

Porost	Věk	Plocha skuteč.	Předpis m ³	Zásahy		Rok provedení										Násob. plocha	Převlád. dřeviny
				rok	počet	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
112A02	18	2,65	32	02	2				2,65					2,65		5,30	SM,BR
112B03	23	11,54	219	99	2	11,54					11,54					23,08	DB
112B04	39	3,56	103	99	1		3,56					3,56				7,12	DB,BK
113A03	27	2,87	57	98	2	2,87				2,87						5,74	BK,HB
113B03	25	6,12	141	01	1			6,12					6,12			12,24	BK
113C02	16	8,01	144	00	2		8,01					8,01				16,02	SM,BR
113C03	23	12,66	279	02	2				12,66					12,66		25,32	DB,BK
114A01	9	4,03	32		1							4,03				4,03	BK,HB
114A02	13	2,65	34	97	2		2,65									2,65	HB
atd.																	
atd.																	
189C04	39	2,66	77	01	1					2,66						2,66	BO
Celkem		156,75	4687			21,15	19,98	20,80	21,25	20,88	22,31	18,90	23,12	18,45	16,93	203,77	
Procento průměrné roční výtěže						104	98	102	104	102	109	93	113	91	83	x	

Rozpočetnictví

- uspořádání nákladů a výnosů podle výkonů a měsíců (minimálně čtvrtletně) tak, aby bylo zřejmé, jaký HV budou mít jednotlivé výkony
- používají se dle jednotlivých výkonů nákladové a výnosové kalkulace sestavené na kalkulační listy
- veškeré výnosy kalkulujeme na jednotlivé výnosové druhy, a náklady na nákladové druhy

Výnosové druhy

- tržby – za výrobky nebo zboží
- aktivace vlastních výrobků
- změna stavu zásob – př. dříví
- finanční výnosy – úroky z vkladů
- dotace, příspěvky

Nákladové druhy

- náklady materiálové – z vlastní výroby + nakoupené
- náklady osobní – mzdy, soc. zdrav. poj.
- náklady ostatní – daňové odpisy, pojištění, daně

Rozpočet malé lesnické organizace

Tabulka č. 1

Výkon	Náklady				Výnosy			Hospodář. výsledek
	Měrná jednot.		Jednicové náklady	Náklady CELKEM	Počet m.j.	Jednicové výnosy	Výnosy CELKEM	
	druh	počet						
Likvidace klestu vč. pálení	ha	12,50	11 600	145 000	1,12	20 068	22 476	-122 524
Obnova lesa sadbou	ha	26,72	74 260	1 984 227	0	0	0	-1 984 227
Ochrana kultur - buřeň	ha	52,40	4 650	243 660	0	0	0	-243 660
Ochrana kultur - klikoroh	ha	6,23	2 380	14 827	0	0	0	-14 827
Ochrana kultur - oplocením	km	3,50	68 920	241 220	0	0	0	-241 220
Ochrana kultur - repelenty	ha	56,40	5 680	320 352	0	0	0	-320 352
Prořezávky	ha	12,50	7 360	92 000	3,20	12 733	40 745	-51 255
Celkem pěstební činnost	x			3 041 287			63 221	-2 978 065
Těžba dříví - do 40 let	m ³	2 300	129	296 700	0	0	0	-296 700
Těžba dříví - nad 40 let	m ³	3 250	87	282 750	0	0	0	-282 750
Těžba dříví - Obnovní	m ³	4 416	63	278 208	0	0	0	-278 208
Těžba dříví - nahodilá	m ³	1 684	116	195 344	0	0	0	-195 344

Poznámka : ne každý výkon musí mít kladný HV, to vyplývá z jeho povahy, avšak roční rozpočet jako celek by měl mít kladný HV, protože bez zisku nelze dlouhodobě podnikat.

Členění kalkulací podle užití

- plánovací kalkulace – sestavení rozpočtu
- průběžné, kontrolní kalkulace – zjištění a náprava chyb
- výsledné kalkulace – použití ve statistice jako podklad pro příští rok

Konstrukce ceny dříví – minimální realizační cena

Tabulka č. 5: Konstrukce minimální realizační ceny pro různé lokality realizace

ř.č.	Výkon	mj.	Přímé nákl.	lok. P	Lok. OM	Lok. ES	Lok. SS var. A	Lok. SS var. B
1	Výkup (cena) dříví "na pni"	Kč/m ³	500	500	500	500	500	500
2	Těžba dříví	Kč/m ³	89	89	89	89	89	89
3	Soustředění dříví	Kč/m ³	115		115	115	115	115
4	Potěžební úpravy	Kč/m ³	7		7	7	7	7
5	Odvoz dříví	Kč/m ³	99			99	99	145
6	Manipulace dříví	Kč/m ³	46		8	46	46	16
7	Vagonování dříví	Kč/m ³	86				86	
8	Celkem přímé náklady	Kč/m ³	942	589	719	856	942	872
9	Z toho na těžební výkony	Kč/m ³	442	89	219	356	442	372
10	Režie k výkonům těžební činnosti	%		40	40	40	40	40
11		Kč/m ³		36	88	142	177	149
12	Celkové náklady	Kč/m ³		625	807	998	1119	1021
13	Podnikatelská marže	%		21	21	21	21	21
14		Kč/m ³		131	169	210	235	214
15	Minimální realizační cena	Kč/m ³		756	976	1208	1354	1235

Konstrukce ceny dříví – maximální výkupní cena

Tabulka č. 6: Kalkulace maximální výkupní ceny dříví na lokalitách

ř.č.	Položka / Výkon	m.j.	Maximální výkupní cena na lokalitě				
			ES	OM	P	NaPni	
16	Realizační cena loko sklad spotř.	Kč/m ³	1 354	1 354	1 354	1 354	
17	Podnikatelská marže	%	21	21	21	21	
18		Kč/m ³	235	235	235	235	
19	Zbývá na celkové náklady	Kč/m ³	1 119	1 119	1 119	1 119	
20	Předpokládané náklady	Těžba dříví	Kč/m ³			89	
21		Soustředování dříví	Kč/m ³		115	115	
22		Potěžební úpravy	Kč/m ³			7	
23		Odvoz dříví	Kč/m ³		99	99	
24		Manipulace dříví	Kč/m ³	46	46	46	
25		Vagonování dříví	Kč/m ³	86	86	86	
26		Přímé náklady těž. výkonů	Kč/m ³	132	231	353	442
27		Režie k těžebním výkonům	%	40	40	40	40
28			Kč/m ³	53	92	141	177
29	Skutečné celkové náklady	Kč/m ³	185	323	494	619	
30	Maximální výkupní cena	Kč/m ³	934	796	625	500	

Tabulka č. 2

Výkon	Náklady				Podíl režii v Kč	Celkové náklady
	Měrná jednot.		Jednicové náklady	Přímé náklady		
	druh	počet				
Likvidace klestu vě. pálení	ha	12,50	11 600	145 000	55 883	200 883
Obnova lesa sadbou	ha	26,72	74 260	1 984 227	764 719	2 748 946
Ochrana kultur - buřeň	ha	52,40	4 650	243 660	93 906	337 566
Ochrana kultur - klikoroh	ha	6,23	2 380	14 827	5 714	20 542
Ochrana kultur - oplocením	km	3,50	68 920	241 220	92 966	334 186
Ochrana kultur - repelenty	ha	56,40	5 680	320 352	123 463	443 815
Prořezávky	ha	12,50	7 360	92 000	35 457	127 457
Celkem pěstební činnost	x			3 041 287	1 172 108	4 213 395
Těžba dříví - do 40 let	m ³	2 300	129	296 700	114 348	411 048
Těžba dříví - nad 40 let	m ³	3 250	87	282 750	108 971	391 721
Těžba dříví - Obnovní	m ³	4 416	63	278 208	107 221	385 429
Těžba dříví - nahodilá	m ³	1 684	116	195 344	75 285	270 629
Všechny ostatní výkony				6 202 061	2 390 266	8 592 328
Suma přímých nákladů organizace				10 296 350		
Nepřímé náklady					3 968 200	38,54%
Suma celkových nákladů						14 264 550

Tabulka č. 2 A

Zjednodušený příklad konstrukce rozpočtu organizace

Výkon	m.j.	Náklady			Výnosy			Hospodářský výsledek
		počet m.j.	průměrný CN	CN Celkem	počet m.j.	průměrná cena	Výnosy Celkem	
Výkon "x"				CN na v. x			Výnos v. x	Výkonu x
Výkon "y"				CN na v. y			Výnos v. y	Výkonu y
Výkon "z"				CN na v. z			Výnos v. z	Výkonu z
Celkem výkony		Celkové náklady		Suma	Výnosy		Suma	Součet HV

Náklady na materiál	
Náklady osobní	
Náklady ostatní	
Celkem přímé náklady na 1 m.j.	
Rozp. RN na m.j. výkonu	
Celkové nákl. na m.j. výkonu	

Tržby	
Aktivace	
Dotace	
Finanční výnosy	
Jiné výnosy	
Celkem výnosy na výk	

Výrobní evidence

- Prvotní doklady – číselníky převzaté hmoty z těžby, odvozní, výkupní a dodací lístky, záznam o provozu vozidla (puťovka), faktura na dodanou práci nebo materiál, výkaz odpracované doby pracovníků
- Druhotné doklady – doprovodné doklady k jinému dokladu (z faktury za mat. se vystaví příjemka na sklad)

- LA 21 – doklad o pohybu materiálu – příjemka, výdejka, převodka
- LA 41 – výrobně mzdový lístek – druhotný doklad k vykázání výroby dle výkonů mimo odvozu a výkupu dříví
- LA 43 – dodací a výkupní lístek
- LA 45 – hmotový lístek – druhotný doklad k proúčtování ostatních příjmů a vydání, k zachycení inventarizačních rozdílů
- LA 46 – lístek ostatních mezd a náhrad – druhotný doklad, mzdové nároky a náhrady pracovníků

Oddělení: **2** Plocha: **27,00** LO: **39** Pošlevytská pehotnářina LHC: **706407** Platnost: **1.1.2008-31.12.2017** Strana: **14**
 Porost: **C** Plocha: **4,25** Kategorie/překry: **32c** Zvl. Sr.: **37 les příměstský** Pásmo označ.: **B** LSG(LZ): **Vratimov** Reviz.: **Vratimov**

Popis porostu: **Kalamitně proředená kmenovina na plošině.**

Por. skupina: **1** Plocha por. skup.: **0,83** Les. typ: **307** ORP: **8119 - Ostrava** Kód KÚ: **785601** Název KÚ: **Vratimov**
 Popis por. skup.: **Kultura až mlazina v mezerách postupně doplňovaná. Věk 2 - 7 let. VTR: DB, BR. Podělí cesty výstavky DB.**

Kód majetku: 11		Model těž. %:		Obměty / Obn. doba: 160/30		% mel. a zpevň. dřevin:	
Hop. číslo	Věk	Zařazení	Dřevina	Zásoba v m3 b.k.	Plocha ha	Objem m3	Druh
465	6	10	BK	70	1	26	3
			JS	20	1	26	2
			OL	10	1	26	2
Por. sk. celkem:				100		11	0,83

Por. skupina: **2a** Plocha por. skup.: **0,30** Les. typ: **307** ORP: **8119 - Ostrava** Kód KÚ: **785601** Název KÚ: **Vratimov**
 Popis por. skup.: **Piná tyčkovina na dvou plochách. VTR: BO, LP, DB.**

Kód majetku: 11		Model těž. %:		Obměty / Obn. doba: 160/30		% mel. a zpevň. dřevin:	
Hop. číslo	Věk	Zařazení	Dřevina	Zásoba v m3 b.k.	Plocha ha	Objem m3	Druh
465	14	10	BK	70	4	26	3
			LP	10	4	26	3
			DB	16	4	26	2
			MD	2	6	30	1
			BR	2	5	26	1
Por. sk. celkem:				100			

Oddělení: **2** Porost: **d**

Lesní hospodářská evidence:

Por. skupina	Etláž	Rok	Těžby		Celkem	m3 hroubí bez kůry na dvě desetinná místa	ha	Zalesnění					Poznámka
			Dřevina					Dřevina					
			První	Opakované				První	Opakované	Celkem	Přirozená obnova	Podísadba	
M	08	14	20	22	2	43							
M	09	14	15	15	14	166	09	15	3,42	0,45			
M	10	14	15	15	1	18	10	18	0,6	0,23	0,02		
M	11	14	8	8		8	11						

PDS ProPla
 VLS Menu Číselníky Úpravy dat Dotazy Sumy LHC LHE LVM Sestavy Mapa Tisk Výměna dat Servis Okno Nápověda

LHC Strašice
 Div: 1 LHC 115 15 ODD 1 44,86 POR A 22,66 E ↑ POR ↓ Konec
 PO D PLO 7 Kat 32h Filtr

Psk (5)	ha	SLT	LT	Et	PS ha	PP ha	HS	Věk	Zak	Dř.	%	ha	TL	Výš.	m3/ha	m3	m3 TV	m3 TO
010	9,29	6P	6P2	020	6,21	6,21	561	37	8	SM	95	5,90	12	10	95	592	89	0
020	6,21	6P	6P2							MD	5	0,31	15	13	5	31	3	0
030	0,94	6P	6P2															
040	4,02	6P	6P2															
050	2,20	6P	6P2															

PSK BZL JP OP Projekt Výroba LHC POR PSK ETA DRE LHE BH

Etáž: 020 Věk: 37 Zakm: 8 HS: 561 Plet. skutečná: 6,21 Parc. plocha: 6,21 Obměty: 110 Obn. doba: 30 Poč. obn.: 91 MZD: v Hosp. tvar: 4 Těž. %: D Odvození těžby: D

TV pl: 6,21 TV na l: 1 TO pl: 0 TO dův: Zásoba celkem: 623 Součet TV: 92
 Proř. PI: 0 Proř. Na l: Zásoba na 1 ha: 100 Součet TO: 0

ZAL druh: ZAL pl: LVS: 6

Návrh hospodářských opatření

Měření - [Kniha]

Zobrazení Vyhledání Pořadí ÚK OÚ Finance Nastavení Moduly Účro Nápořádá Přístup Úroveň

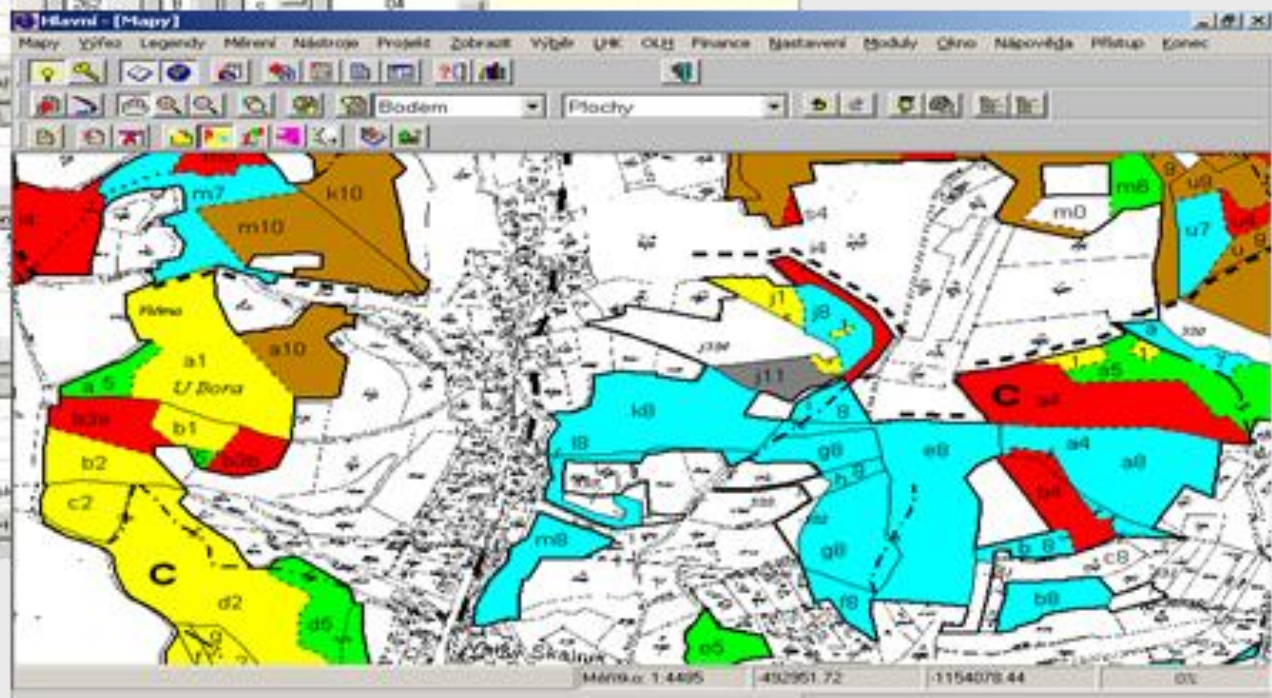
Název LHC	Kód LHC	Odd	Dě	Por	Porost skupina
LHO 1 Vsetín	721001	261	A	b	01
LHO 2 Vsetín	721002	262	B	c	04
LHO 3 Vsetín	721003				
LHO Vsetín - Bystřice p. Hostjarem	604003				

LHC, Dávkování, Dávk. | Porost | Porostní skupina | Etáž, Dř.

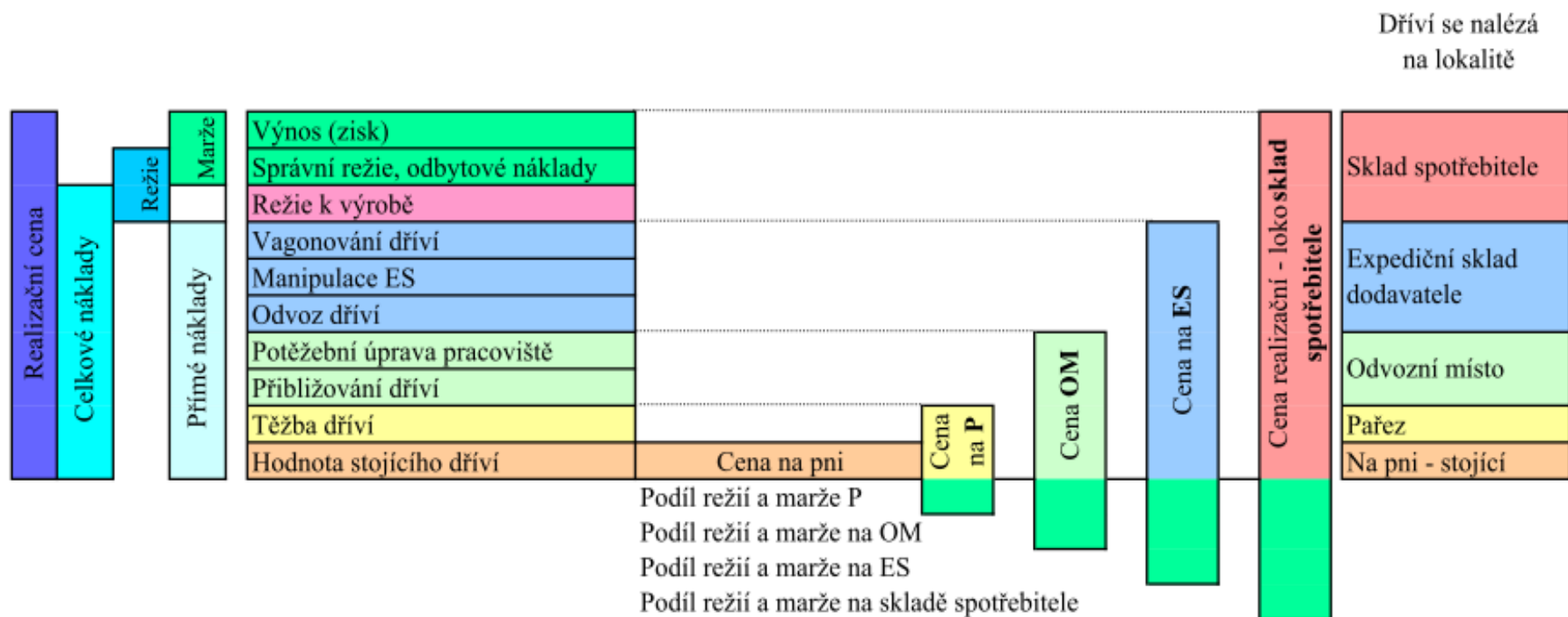
Etáž	HS	VW	Zakus.	Obvyšl.	Obvyšl. doba	Por.
10	451	95	B	90	30	

Dřevina	Zast.	Výš. [m]	Tloušťka [cm]	Zás. celk.	Bon. abs.	Bon.
BK	20	24	30	129	24	
JD	40	29	40	469	29	
SM	40	29	38	463	30	

Kód maj.	Název
726002	Vadčková Hana +1, 75611 Senenka 5
726003	Řehánková Rozina +1, 75611 Senenka 70
726004	Řehánková Rozina, 75611 Senenka 70
726005	KO v/ř Bedřich + 1, 75611 Senenka 8
726006	Višňková Lydie Skučední 7, 57101 Moutřov

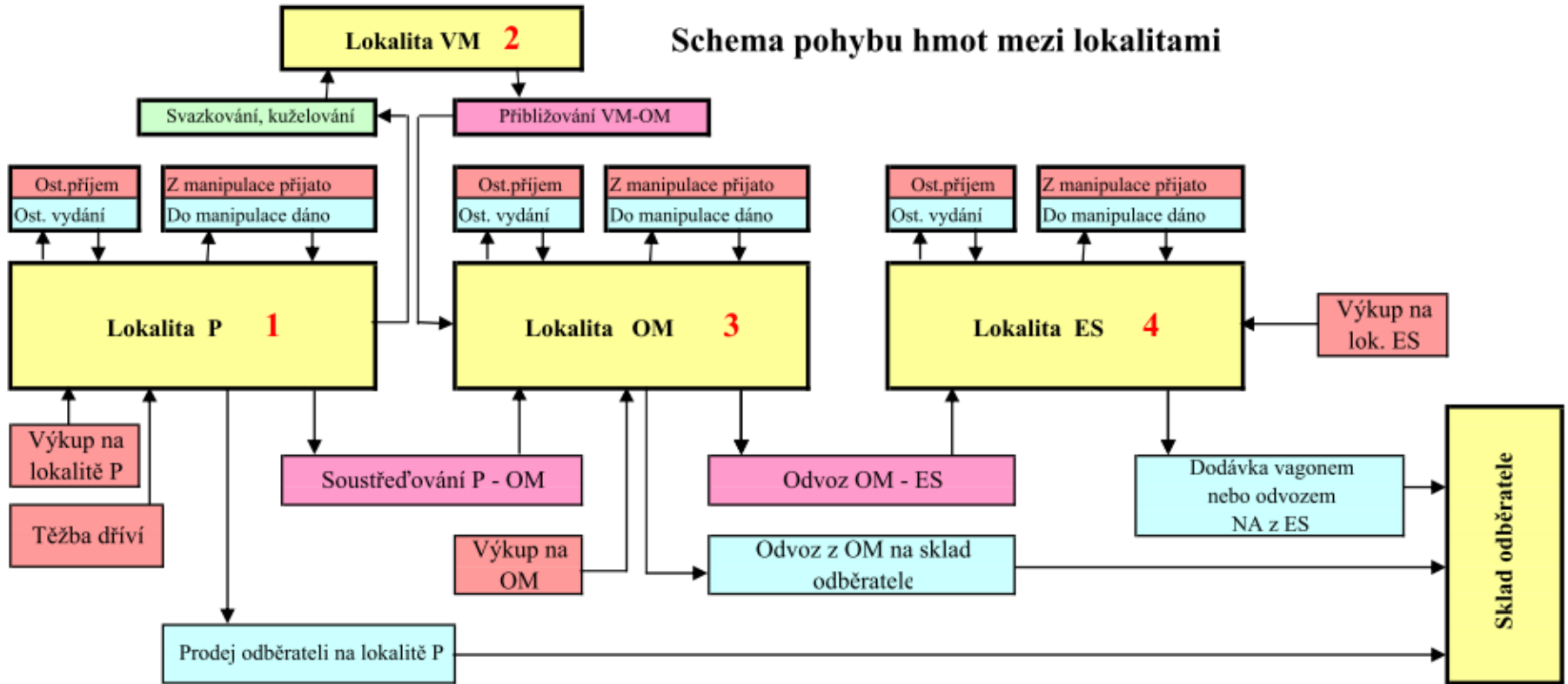

Konstrukce ceny dříví v závislosti na lokalitě a nákladech na výkony

Jediné ceny které lze veřejně zjistit a místně porovnávat jsou ceny realizační. **Všechny ostatní se musí vždy znovu kalkulovat !**

Schema pohybu hmot mezi lokalitami

Činnost která **zvyšuje** stav zásob na lokalitě

Činnost která **snižuje** stav zásob na lokalitě

Činnost která **snižuje** stav zásob na jedné lokalitě a zároveň **zvyšuje** ve stejném množství stav na jiné lokalitě

Rozpočet

- je plán, jehož pomocí zjišťujeme náklady a výnosy podniku nebo vnitropodnikových útvarů na jejich plánovanou činnost v určitém období → **hlavní nástroj finančního a vnitropodnikového řízení.**
- Jeho funkcí je především:
  - ukládat úkoly v nákladech jednotlivým vnitropodnikovým útvarům,
  - kontrolovat hospodárnost v jednotlivých vnitropodnikových útvarech a spojovat výsledky kontroly s hmotnou zainteresovaností pracovníků,
  - poskytovat podklady pro stanovení sazeb (přirážek) režii v předběžných kalkulacích nákladů a pro zúčtování nákladů v účetnictví.

Kalkulace

- je výpočetní postup, zaměřený na vyjádření nákladů, které je třeba vynaložit na vznikající výrobek (službu).
- je písemný přehled jednotlivých složek nákladů a jejich úhrn na kalkulační jednici
  - *kalkulační jednice* je určitý výkon (výrobek, práce, služba,...) vymezený měřící jednotkou (ks, kg, m, m³,...)
- je výchozí základnou pro dosažení hospodárnosti a účinnosti → navozuje otázku

„Jaké jsou přípustné náklady výrobku“

Všeobecný kalkulační vzorec

- přímý materiál
- přímé mzdy
- ostatní přímé náklady
- výrobní (provozní) režie – výrobní režie technologická
  - všeobecná výrobní režie

- ***vlastní náklady výroby***

- správní a zásobovací režie

- ***vlastní náklady výkonu***

- odbytové náklady

- ***úplné vlastní náklady výkonu***

Hlavní rozdíly mezi rozpočtem a kalkulací

Rozpočet

- vypočítává se pro určité období,
- je zaměřen na náklady a výnosy,
- u nákladů je prvořadé hledisko odpovědnosti, tj. hledisko organizačně místní,
- je podrobnější v režijních nákladech.

Kalkulace

- vypočítává se pro určitý počet výrobků (služeb),
- je zaměřena na náklady,
- u nákladů je prvořadé hledisko účelu jejich vynaložení a místa vzniku,
- týká se výkonů (výrobků, služeb),
- režijní náklady shrnuje do globálních položek (tím nevypovídá kolik režie výrobek skutečně vyvolal, ale kolik mu bylo přiřazeno)